

**Hallituksen esitys Eduskunnalle Venäjän federaation
kanssa suhteiden perusteista tehdyn sopimuksen hyväksymis-
estä**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Venäjän välisen sopimuksen suhteiden perusteista.

Suomen ja Venäjän välillä Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 1992 allekirjoitetulla sopimuksella luodaan perusta hyvien naapuruussuhteiden sekä keskinäisen yhteistyön kehittämiselle uudessa Euroopassa. Sopimuspuolet vahvistavat suhteidensa perustaksi Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin (ETYK) vuoden 1975 Helsingin päätöksiäkirjan, vuoden 1990 uutta Eurooppaa koskevan Pariisin peruskirjan ja muiden ETYKin asiakirjojen samoin kuin Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) peruskirjan määräykset ja periaatteet.

Sopimuksessa on määräykset sopimuspuolten kahdenvälisen yhteistyön tavoitteista ja pääpainoalueista sekä keskinäisistä turvallisuuseduista.

Sopimukseen ei sisälly lainsäädännön alaan kuuluvia tai valtiosäännön mukaan muuten eduskunnan suostumusta vaativia määräyksiä. Hallitus on päättänyt pyytää eduskunnan suostumusta sopimukselle sen suuren merkityksen vuoksi.

Suomen on tarkoitus ratifioida sopimus mahdollisimman pian sen hyväksymisen jälkeen. Sopimus tulee voimaan sopimuspuolten vaihdettua ratifioimiskirjansa.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

Suomen tasavallan presidentin ja Venäjän presidentin tapaamisessa kesäkuussa 1991 sovittiin Suomen ja Venäjän suhteiden kehittämisestä ja tässä yhteydessä myös sopimusperustan luomisesta maiden välisille suhteille. Suomi esittikin lokakuussa 1991 Venäjälle sopimuksen tekemistä Suomen ja Venäjän välisten suhteiden perusteista. Myös Suomi ja Neuvostoliitto sopivat syyskuussa 1991 neuvottelujen aloittamisesta maiden välillä ystävyydestä, yhteistoinnista ja keskinäisestä avunannosta vuonna 1948 tehdyn sopimuksen (YYA-sopimus) korvaavasta sopimuksesta.

Suomen Venäjälle tekemä sopimusehdotus vastasi keskeisiltä periaatteiltaan Neuvostoliiton kanssa neuvoteltavana ollutta sopimusluonnosta, mutta se käsitteli viimeksimainittua laajemmin ja yksityiskohtaisemmin kahdenvälisiä yhteistyötä. Venäjän kanssa käytyjen en-

simmäisten keskustelujen aikana marraskuussa 1991 Moskovassa voitiin alustavasti sopia sopimuksen pääsisällöstä Suomen ehdotuksen pohjalta. Suomen pyrkimyksenä oli luoda perusta Suomen ja Venäjän suorille kahdenvälisille suhteille tilanteessa, jossa Neuvostoliiton liittovaltiorakenne oli heikkenemässä sekä Venäjän samoin kuin muiden entisten neuvostotasavaltojen itsemääräämisoikeus ja ulkoiset toimivaltuudet lisääntymässä.

Venäjän, Valkovenäjän ja Ukrainan parlamentit hyväksyivät 11 päivänä joulukuuta 1991 Minskissä 8 päivänä joulukuuta 1991 allekirjoitetun Itsenäisten valtioiden yhteisön (IVY) perusasiakirjan. Yhteisöön liittyivät Alma-Atassa 21 päivänä joulukuuta 1991 Gruusia lukuunottamatta kahdeksan muuta entistä neuvostotasavaltaa. Alma-Atan julistuksessa Venäjän federaatio ilmoitti vastaavansa entisen Neuvostoliiton seuraajavaltiona Neuvostoliiton tekemistä valtiosopimuksista johtuvista kansainvälisistä velvoitteista. Neuvostoliiton hajoami-

sen seurauksena Suomen ja Neuvostoliiton välillä neuvoteltu ja parafoitu sopimus hyvästä naapuruudesta ja yhteistyöstä päätettiin 18 päivänä joulukuuta 1991 jättää allekirjoittamatta.

Suomi hyväksyi 30 päivänä joulukuuta 1991 Venäjän aseman Neuvostoliiton seuraajavaltiona ja tunnusti samalla kymmenen muuta entistä neuvostotasavaltaa itsenäisiksi valtioiksi. Venäjän kanssa tehtävä sopimus viimeisteltiin tämän jälkeen Suomen Moskovassa olevan suurlähetystön välityksellä. Suomen ja Venäjän välinen sopimus suhteiden perusteista sai lopullisen muotonsa Moskovassa 14 päivänä tammikuuta 1992 käydyissä neuvotteluissa.

Suomen keskeisiä neuvottelutavoitteita olivat ETYKin puitteissa vahvistettujen uuden Euroopan periaatteiden ja menettelytapojen vahvistaminen Suomen ja Venäjän välisten suhteiden perustaksi, molempien osapuolten turvallisuussetujen huomioon ottaminen sekä kahdenkeskisen yhteistyön kehittäminen molempia osapuolia hyödyttävällä tavalla. Neuvotteluosapuolten tavoitteiden voitiin todeta olevan samankaltaisia ja neuvottelut käytiin nopeasti ja rakentavassa hengessä. Sopimuksen voidaan katsoa vastaavan hyvin Suomen asettamia neuvottelutavoitteita.

Suomen tasavallan ja Venäjän federaation välinen sopimus allekirjoitettiin Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 1992 Venäjän 1. varapääministeri Gennadi Burbuliksien vierailun yhteydessä. Samassa tilaisuudessa vahvistettiin samansisältöisillä nooteilla, että Suomen ja Venäjän hallitukset katsovat YYA-sopimuksen lakanneen olemasta voimassa. Tasavallan presidentin valtioneuvoston pöytäkirjaan 17 päivänä tammikuuta 1992 sanelemassa lausumassa Suomen hallitus vahvisti myös, että YYA-sopimuksen on katsottava kansainvälisen oikeuden yleisten periaatteiden nojalla rauenneeksi suhteessa kaikkiin niihin valtioihin, jotka ovat muodostuneet entisestä Neuvostoliitosta.

Hallituksen esitys on laadittu ulkoasiainministeriössä virkatyönä.

2. Sopimuksen pääasiallinen sisältö

Venäjän kanssa tehdyn sopimuksen johdantoon on kirjattu sopimuspuolten sitoutuminen ETYKin päätösasiakirjan, Pariisin peruskirjan

ja muiden ETYKin asiakirjojen määräyksiin samoin kuin niiden osallistuminen demokraattisen, rauhanomaisen ja yhtenäisen Euroopan rakentamiseen. Uuden Euroopan arvoyhteisyyden mukaisesti sopimuspuolet korostavat johdannossa oikeusvaltion periaatteita, ihmisoikeuksia, perusvapauksia ja kansallisten vähemmistöjen oikeuksia sekä demokratian ja taloudellisen vapauden kehittämistä. Johdannossa todetaan myös sopimuspuolten vastuu elinympäristöstään ja ympäristöturvallisuudesta maailmanlaajuisesti ja alueellisesti. Yhteistyön merkitystä sopimuspuolten maantieteellisten lähi-alueidensa eli arktisen alueen, Pohjois-Euroopan ja Itämeren piirissä korostetaan.

Sopimus käsittää 12 artiklaa, jotka voidaan jakaa seuraavasti: suhteiden poliittisen ja kansainvälisoikeudellisen perustan määrittely (1 artikla), valtiotason yhteydenpidon menettelyt (2 artikla), yhteistä rajaa koskevat määräykset (3 artikla), turvallisuuspoliittiset määräykset (4 ja 5 artikla), kahdenvälisen yhteistyön painopistealat (6—10 artikla) sekä loppumääräykset (11 ja 12 artikla).

Sopimuspuolten keskinäisten suhteiden perustaksi määritellään YK:n ja ETYKin asiakirjojen mukaisesti kansainvälisen oikeuden periaatteet. Tällöin mainitaan kaikki ETYKin päätösasiakirjan valtioiden välisiä suhteita ohjaavat periaatteet. Luettelo ei ole tyhjentävä vaan siinä viitataan myös muihin kansainvälisen oikeuden velvoitteisiin, joiden vilpittömään noudattamiseen sopimuspuolet sitoutuvat.

Sopimuspuolet korostavat yhteisen rajansa luonnetta hyvän naapuruuden ja yhteistyön rajana. Tässä yhteydessä viitataan myös ETYKin päätösasiakirjaan ja sen rajojen loukkaamattomuutta ja alueellista koskemattomuutta koskeviin periaatteisiin. ETYKin päätösasiakirjan mukaan osanottajamaiden rajoja voidaan muuttaa kansainvälisen oikeuden mukaisesti rauhanomaisin keinoin sopimusteitse.

Sopimuksessa määriteltujen turvallisuustakeiden mukaisesti sopimuspuolet pidättyvät YK:n peruskirjan ja ETYKin päätösasiakirjan mukaisesti voimakeinoilla uhkaamisesta tai niiden käytöstä toisiaan vastaan ja sitoutuvat selvittämään keskinäiset riitansa rauhanomaisesti. Sopimuspuolet eivät käytä eivätkä salli aluettaan käytettävän aseelliseen hyökkäykseen toista sopimuspuolta vastaan. Ne pidättyvät myös sotilaallisen avun antamisesta hyökkääjälle.

Sopimuspuolet tukevat YK:n ja ETYKin

toimintakyvyn vahvistamista ja sitoutuvat näiden tarjoamien keinojen käyttämiseen kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Sopimuspuolet ovat tarvittaessa yhteydessä keskenään tässä tarkoituksessa ja erityisesti, jos jommankumman turvallisuus on vaarantunut.

Suomen ja Venäjän välisen sopimuksen turvallisuuspoliittiset artikkelit vastaavat uudessa yhtenäistyvässä Euroopassa vallitsevaa yhteistyöhön perustuvaa turvallisuuspolitiikkaa, jossa korostetaan kahdenvälisen ja monenkeskisen yhteyden- ja neuvonpidon merkitystä.

Sopimuksen kahdenkeskistä yhteistyötä koskeissa määräyksissä todetaan valtiojohdon ja hallitusten tasolla tapahtuvan säännöllisen vuoropuhelun merkitys sekä halutaan edistää kanssakäymistä kansanedustuslaitosten ja muunkin hallinnon tasoilla. Sopimuksessa mainitaan erityisesti lähialueyhteistyön kehittäminen Suomen ja siihen rajoittuvien Venäjään kuuluvien Murmanskin alueen, Karjalan tasavallan, Pietarin ja Leningradin alueen välillä. Tätä yhteistyötä koskeva sopimus allekirjoitettiin 20 päivänä tammikuuta 1992 samassa yhteydessä kuin suhteiden perusteita koskeva sopimus. Lähialueyhteistyösopimusta koskeva hallituksen esitys annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi samanaikaisesti tämän esityksen kanssa (HE n:o 9/92 vp.).

Yhteistyön pääpainoalueista mainitaan sopimuksessa myös taloudellisen ja tieteellis-tekni- sen yhteistyön kehittäminen markkinatalouden ja keskinäisen hyödyn periaatteiden pohjalta sekä tehokkaan yhteistyön kehittäminen ympäristönsuojelun ja ympäristöturvallisuuden aloilla kestävän kehityksen periaatteen pohjalta. Myös maiden välinen kauppaa ja taloudellista yhteistyötä koskeva sopimus allekirjoitettiin Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 1992. Tä-

täkin sopimusta koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle lähiaikoina.

Kulttuurin ja tieteen aloilla sopimuspuolet korostavat kansojensa kanssakäymisen rikkaita perinteitä ja niiden perustana olevia yleisinhimillisiä arvoja. Nuorison yhteyksille annetaan sopimuksessa merkitystä.

ETYKin puitteissa on Euroopan kahtiajaon päättymisen jälkeen noussut keskeisesti esille kansallisten vähemmistöjen oikeuksien takaa- minen ja vahvistaminen osana yhteistyötä inhimillisen ulottuvuuden alalla. Sopimuksessa on määräys sopimuspuolten valmiudesta tukea suomalaisten ja suomensukuisten kansallisuuk- sien omaperäisyyden säilyttämistä Venäjällä ja vastaavasti Venäjältä peräisin olevien omape- räisyyttä Suomessa. Sopimuspuolet suojelevat toistensa kieliä, kulttuuria ja historiallisia muis- tomerkkejä.

Rakenteensa ja sisältönsä puolesta sopimus kuuluu niihin uuden sukupolven poliittisiin yhteistyösopimuksiin, joita Neuvostoliitto sol- mi useiden Euroopan yhteisön maiden, Keski- ja Itä-Euroopan maiden ja Turkin kanssa vuosina 1990—91. Venäjän federaatio on osal- taan aloittanut vastaavien sopimusten tekemi- sen muiden maiden, kuten Saksan ja Ranskan kanssa. Suomen ja Venäjän välinen sopimus suhteiden perusteista on Venäjän federaation ensimmäinen vieraan valtion kanssa tekemä valtiosopimus.

3. Esityksen taloudelliset ja or- ganisatoriset vaikutukset

Esityksellä ei ole julkiseen hallintoon tai valtiontalouteen liittyviä vaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

1 artiklassa todetaan, että sopimuspuolten väliset suhteet perustuvat YK:n peruskirjan ja ETYKin päätösasiakirjan mukaisesti kansain- välisen oikeuden periaatteisiin.

2 artiklan mukaan sopimuspuolet keskuste- levat säännöllisesti keskinäisistä ja kansainvä- lisistä kysymyksistä. Tarkoituksena on myös

edistää kanssakäymistä eri aloilla kansanedus- tuslaitosten sekä keskushallinnon, alueellisten ja paikallisten viranomaisten kesken.

3 artiklan mukaan sopimuspuolet sitoutuvat säilyttämään yhteisen rajansa hyvän naapuruu- den ja yhteistyön rajana ETYKin päätösasia- kirjan mukaisesti rajan loukkaamattomuutta ja toistensa alueellista koskemattomuutta noudat- taen.

4 artiklassa sopimuspuolet sitoutuvat pidättämään voimakeinoilla uhkaamisesta tai niiden käytöstä keskinäisissä suhteissaan. Riidat ratkaistaan rauhanomaisin keinoin YK:n peruskirjan ja ETYK-asiakirjojen mukaisesti. Sopimuspuolen aluetta ei artiklan mukaan saa käyttää hyökkäykseen toista sopimuspuolta vastaan. Jos taas toinen sopimuspuoli joutuu aseellisen hyökkäyksen kohteeksi, toinen sopimuspuoli myötävaikuttaa ristiriidan selvittämiseen YK:n peruskirjan ja ETYKin asiakirjojen periaatteiden mukaisesti. Sotilaallisen avun antaminen hyökkääjälle kielletään.

5 artiklan mukaan sopimuspuolet työskentelevät YK:n ja ETYKin toimintakyvyn vahvistamiseksi ja tukevat rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi kansainvälisiä hankkeita, jotka tähtäävät muun muassa aseidenriisuntaan ja aseistuksen valvontaan. Kansainvälisen rauhan tai erityisesti jommankumman sopimuspuolen turvallisuuden vaarantuessa sopimuspuolet ovat tarvittaessa yhteydessä keskenään, jotta ristiriita voitaisiin selvittää YK:n peruskirjan ja ETYKin asiakirjojen tarjoamilla keinoilla.

6 artiklan mukaan rajan lähellä olevien alueiden yhteistyötä kehitetään.

7 artiklan mukaan sopimuspuolet kehittävät keskinäisistä taloudellista ja tieteellis-teknistä yhteistyötä markkinatalouden ja keskinäisen hyödyn periaatteiden pohjalta.

8 artiklan mukaan sopimuspuolet kehittävät kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti yhteistyötä ympäristöasioissa.

9 artiklan mukaan sopimuspuolet edistävät yhteistyötä kulttuurin ja tieteen aloilla. Sopimuspuolet edistävät yksilöiden, järjestöjen ja laitosten suoria yhteyksiä ja kanssakäymistä. Erityisesti kiinnitetään huomiota nuorison yhteyksien parantamiseen.

10 artiklan mukaan sopimuspuolet suojelevat toistensa kieliä, kulttuuria ja historiallisia muistomerkkejä. Lisäksi ne tukevat suomalaisten ja suomensukuisten kansojen omaperäisyyden säi-

lyttämistä Venäjällä ja vastaavasti Venäjältä peräisin olevien omaperäisyyttä Suomessa.

11 artiklan mukaan sopimuspuolet tekevät tarpeellisia sopimuksia edistääkseen tämän sopimuksen tavoitteiden toteutumista.

12 artikla sisältää tavanomaiset loppumääräykset sopimuksen ratifioinnista, voimaantulosta ja voimassaoloajasta. Sopimus on ratifioimisasiakirjojen vaihtamisen jälkeen voimassa kymmenen vuotta ja sen jälkeen viisivuotiskausittain, ellei sopimusta irtisanota vähintään vuotta ennen kyseessä olevan voimassaolokauden päättymistä.

2. Voimaantulo

Suomen on tarkoitus ratifioida sopimus mahdollisimman pian eduskunnan hyväksymisen jälkeen. Sopimus tulee voimaan heti, kun molemmat sopimuspuolet ovat vaihtaneet ratifioimiskirjansa.

3. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Sopimus ei sisällä lainsäädännön alaan kuuluvia tai muuten valtiosäännön mukaan eduskunnan suostumusta vaativia määräyksiä. Hallitus on päättänyt pyytää sopimukselle eduskunnan suostumuksen sopimuksen suuren merkityksen vuoksi.

Edellä olevan perusteella ja valtiopäiväjärjestyksen 69 §:n 2 momentin mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 1992 tehdyn Suomen tasavallan ja Venäjän federaation välisen sopimuksen suhteiden perusteista.

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 1992

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Vt. ulkoasiainministeri
Pääministeri *Esko Aho*

Suomen tasavallan ja Venäjän federaation välinen

SOPIMUS

suhteiden perusteista

Suomen tasavalta ja Venäjän federaatio, joita jäljempänä kutsutaan sopimuspuoliksi, korostaen Euroopassa tapahtuneiden syvälisten historiallisten muutosten merkitystä, tarkoituksenaan kehittää ja lujittaa hyviä naapurussuhteita ja kaikinpuolista yhteistyötä maittensa ja kansojensa välillä,

vahvistaen osallistuvansa demokraattisen, rauhanomaisen ja yhtenäisen Euroopan rakentamiseen Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin Helsingin päätöksiäkirjan, Pariisin peruskirjan ja muiden EYK:n asiakirjojen mukaisesti,

ilmaisten halunsa työskennellä kahden kesken ja yhdessä muiden maiden kanssa arktisen alueen, Pohjois-Euroopan ja Itämeren piirin hyvinvoinnin kehittämiseksi,

korostaen kansojensa historiallisia yhteyksiä ja jatkuvaa tarvetta avoimeen kanssakäymiseen,

vahvistaen noudattavansa tinkimättömästi oikeusvaltion periaatteita, ihmisoikeuksia ja perusvapauksia sekä kansallisten vähemmistöjen oikeuksia ja edistävänsä ihmisten välisiä yhteyksiä,

antaen erityistä merkitystä demokratian ja taloudellisen vapauden kehittämiselle,

tuntien vastuunsa elinympäristönsä säilyttämisestä ja maailmanlaajuisesta, alueellisesta ja toistensa ympäristöturvallisuudesta,

ilmaisten pyrkimyksensä vahvistaa kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta sekä toteuttaa oikeudenmukaisuuden, inhimillisten perusarvojen ja kestäväen kehityksen periaatteita Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan mukaisesti,

ovat sopineet seuraavasta:

ДОГОВОР

между Финляндской Республикой и Российской Федерацией об основах отношений

Финляндская Республика и Российская Федерация, далее именуемые Сторонами, подчеркивая значение имевших место в Европе глубоких исторических перемен, преследуя цели развития и укрепления добрососедских отношений и всестороннего сотрудничества между обеими странами и народами,

подтверждая свое участие в строительстве демократической, мирной и единой Европы в соответствии с хельсинкским Заключительным актом Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, Парижской Хартией и другими документами СБСЕ,

выражая свое желание сотрудничать на двусторонней основе и вместе с другими странами в целях повышения благосостояния региона Арктики, Северной Европы и района Балтийского моря,

подчеркивая исторические связи между своими народами и постоянную потребность к открытому общению,

подтверждая свою решимость неукоснительно соблюдать принципы правового государства, права человека и основные свободы, а также права национальных меньшинств и способствовать контактам между людьми,

придавая особое значение развитию демократии и экономической свободы,

сознавая свою ответственность за сохранение жизненной среды и за глобальную, региональную и взаимную экологическую безопасность,

выражая свое стремление укреплять международный мир и безопасность, а также содействовать осуществлению принципов справедливости, основных общечеловеческих ценностей и устойчивого развития в соответствии с Уставом Организации Объединенных наций,

договорились о нижеследующем:

1 artikla

Sopimuspuolten suhteet perustuvat YK:n peruskirjan ja ETYKin päätösasiakirjan mukaisesti kansainvälisen oikeuden periaatteisiin kuten täysivaltaiseen tasa-arvoisuuteen, pidätykseen voimakeinoilla uhkaamisesta tai niiden käytöstä, rajojen loukkaamattomuuteen, alueelliseen koskemattomuuteen, riitojen rauhanomaiseen ratkaisemiseen, sisäisiin asioihin puuttumattomuuteen, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamiseen sekä kansojen oikeuksien samanarvoisuuteen ja itsemääräämisoikeuteen. Sopimuspuolet täyttävät vilpittömästi kansainvälisen oikeuden velvoitteet ja edistävät hyvän naapuruuden hengessä keskinäistä yhteistyökumppanuuttaan sekä yhteistyötään kaikkien maiden kanssa.

2 artikla

Sopimuspuolet käyvät säännöllisesti vuoropuhelua korkeimman valtio johdon tasolla ja muulla hallitustasolla maittensa kehityksestä sekä keskinäisistä ja kansainvälisistä kysymyksistä.

Ne edistävät kanssakäymistä eri aloilla kansanedustuslaitosten kesken sekä keskushallinnon, alueellisten ja paikallisten viranomaisten kesken.

Ne neuvottelevat kahdenvälisiä suhteitaan koskevista kysymyksistä rakentavassa hengessä ja molempien etuja kunnioittaen.

3 artikla

Sopimuspuolet sitoutuvat säilyttämään yhteisen rajansa hyvän naapuruuden ja yhteistyön rajana ETYKin päätösasiakirjan mukaisesti sen loukkaamattomuutta ja toistensa alueellista koskemattomuutta kunnioittaen.

4 artikla

Sopimuspuolet pidättävät voimakeinoilla uhkaamisesta tai niiden käytöstä toisen osapuolen alueellista koskemattomuutta tai poliittista riippumattomuutta vastaan ja selvittävät keskinäiset riitansa rauhanomaisin keinoin YK:n peruskirjan ja ETYKin päätösasiakirjan sekä muiden ETYK-asiakirjojen mukaisesti.

Sopimuspuolet eivät käytä eivätkä salli aluettaan käytettävän aseelliseen hyökkäykseen toista sopimuspuolta vastaan.

Статья 1

Отношения между Сторонами будут в соответствии с Уставом ООН и Заключительным актом СБСЕ строиться на таких принципах международного права, как суверенное равенство, неприменение силы или угрозы силой, нерушимость границ, территориальная целостность, мирное урегулирование споров, невмешательство во внутренние дела, уважение прав человека и основных свобод, а также равноправие и право народов распоряжаться своей судьбой. Стороны будут добросовестно выполнять свои обязательства по международному праву и содействовать в духе добрососедства взаимному партнерству и сотрудничеству со всеми странами.

Статья 2

Стороны будут проводить на регулярной основе диалог на уровне высшего государственного руководства, а также на ином правительственном уровне о развитии своих стран, а также по двусторонним и международным вопросам.

Они будут содействовать контактам в различных областях деятельности между парламентами, а также между центральными, региональными и местными органами власти и управления.

Они будут проводить консультации по вопросам своих двусторонних отношений в конструктивном духе при уважении интересов друг друга.

Статья 3

Стороны обязуются сохранять границу между ними как границу добрососедства и сотрудничества в соответствии с Заключительным актом СБСЕ, уважая ее нерушимость и территориальную целостность друг друга.

Статья 4

Стороны будут воздерживаться от угрозы силой или применения силы против территориальной целостности или политической независимости другой Стороны и будут разрешать споры между ними мирными средствами в соответствии с Уставом ООН и Заключительным актом СБСЕ, а также другими документами СБСЕ.

Стороны не будут использовать или разрешать использовать свою территорию для вооруженной агрессии против другой Стороны.

Siinä tapauksessa, että Suomi tai Venäjä joutuu aseellisen hyökkäyksen kohteeksi, toinen sopimuspuoli myötävaikuttaa ristiriidan selvittämiseen YK:n peruskirjan ja ETYKin asiakirjojen periaatteiden ja määräysten mukaisesti ja pidättyy sotilaallisen avun antamisesta hyökkääjälle.

5 artikla

Sopimuspuolet työskentelevät päättäväisesti YK:n ja ETYKin toimintakyvyn vahvistamiseksi kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämisessä. Ne tukevat kansainvälisiä ponnisteluja, jotka tähtäävät aseidenriisuntaan, aseistuksen valvontaan sekä luottamuksen ja turvallisuuden lisäämiseen sotilaallisella alalla.

Tilanteissa, joissa kansainvälinen rauha ja turvallisuus tai erityisesti jommankumman sopimuspuolen turvallisuus ovat vaarantuneet, Suomi ja Venäjä ovat tarvittaessa yhteydessä keskenään YK:n ja ETYKin tarjoamien keinojen käyttämiseksi ristiriidan selvittämiseen.

6 artikla

Sopimuspuolet kiinnittävät erityistä huomiota yhteistyön kehittämiseen Suomen ja siihen rajoittuvien lähialueiden Murmanskin, Karjalan ja Pietarin välillä.

7 artikla

Sopimuspuolet kehittävät keskinäistä taloudellista ja tieteellis-teknistä yhteistyötään markkinatalouden ja keskinäisen hyödyn periaatteiden pohjalta.

8 artikla

Sopimuspuolet kehittävät päättäväisesti yhteistyötään ympäristönsuojelussa, ympäristöongelmien ratkaisemisessa ja luonnonvarojen järjestyksessä käytämissä kestävä kehityksen periaatteen mukaisesti.

9 artikla

Sopimuspuolet edistävät vuorovaikutusta kulttuurin ja tieteen aloilla kansojensa keskinäisen kanssakäymisen rikkaiden perinteiden sekä yhteisten eurooppalaisten ja yleisinhimillisten arvojen pohjalta.

Sopimuspuolet kannustavat yhteyksiä ja kanssakäymistä kansalaistensa kesken yhtenäisen Euroopan hengessä. Tässä yhteydessä erityinen huomio kiinnitetään nuorison yhteyksien kehittämiseen ja laajentamiseen.

В случае, если Финляндия или Россия станет объектом вооруженной агрессии, другая Сторона будет способствовать урегулированию конфликта в соответствии с принципами и положениями Устава ООН и документов СБСЕ и воздерживаться от оказания военной помощи агрессору.

Статья 5

Стороны будут решительно содействовать повышению эффективности ООН и СБСЕ в деле сохранения международного мира и безопасности. Они будут поддерживать международные усилия, направленные на разоружение, контроль над вооружениями, а также укрепление доверия и безопасности в военной области.

При возникновении ситуаций, которые угрожают международному миру и безопасности, либо, в особенности, безопасности одной из Сторон, Финляндия и Россия, в случае необходимости, вступят в контакт друг с другом с целью использования предусмотренных ООН и СБСЕ методов для урегулирования конфликта.

Статья 6

Стороны будут уделять особое внимание развитию сотрудничества между Финляндией и прилегающими к ней Мурманским, Карельским и Санкт-Петербургским регионами.

Статья 7

Стороны будут развивать взаимное экономическое и научно-техническое сотрудничество на основе принципов рыночной экономики и взаимной выгоды.

Статья 8

Стороны будут активно сотрудничать в вопросах охраны окружающей среды, в решении экологических проблем и в рациональном использовании природных ресурсов в соответствии с принципом устойчивого развития.

Статья 9

Стороны будут содействовать взаимным обменам в областях культуры и науки на основе богатых традиций общения между своими народами, а также единых европейских и общечеловеческих ценностей.

Стороны будут поощрять контакты и общение между своими гражданами в духе единой Европы. В этой связи особое внимание будет уделяться развитию и расширению молодежных контактов.

Ne luovat edellytyksiä yksilöiden, laitosten ja järjestöjen suorien yhteyksien laajentumiselle moniarvoisuuden ja avoimuuden pohjalta.

10 artikla

Sopimuspuolet tukevat suomalaisten ja suomensukuisten kansojen ja kansallisuuksien omaperäisyyden säilyttämistä Venäjällä ja vastaavasti Venäjältä peräisin olevien omaperäisyyttä Suomessa. Ne suojelevat toistensa kieliä, kulttuuria ja historian muistomerkkejä.

11 artikla

Sopimuspuolet tekevät tarpeellisia sopimuksia edistääkseen tämän sopimuksen tavoitteiden toteuttamista.

12 artikla

Tämä sopimus on ratifioitava ja se tulee voimaan ratifioimiskirjojen vaihtamispäivänä.

Sopimus on voimassa kymmenen vuotta, minkä jälkeen sen voimassaolo jatkuu viisivuotiskausittain, ellei jompikumpi sopimuspuolista irtisano sitä toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti tehtävällä ilmoituksella vähintään vuotta ennen voimassaolokauden päättymistä.

Tehty Helsingissä 20 päivänä tammikuuta 1992 kahtena suomen- ja venäjänkielisenä kappaleena molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

Suomen tasavallan puolesta

Esko Aho

Venäjän federaation puolesta

Gennadi Burbulis

Они будут создавать условия для расширения прямых связей между людьми, учреждениями и организациями на основе плюрализма и открытости.

Статья 10

Стороны будут поддерживать сохранение самобытности финнов и родственных финнам народов и национальностей в России и, соответственно, – выходцев из России в Финляндии. Они будут охранять языки, культуру и памятники истории друг друга.

Статья 11

Стороны будут заключать необходимые договоры и соглашения для содействия осуществлению целей настоящего Договора.

Статья 12

Настоящий Договор подлежит ратификации и вступает в силу в день обмена ратификационными грамотами.

Договор будет действовать в течение десяти лет, после чего его действие будет продлеваться на каждые последующие пять лет, если ни одна из Сторон не денонсирует его, уведомив об этом в письменном виде другую Сторону, не менее чем за один год до истечения соответствующего срока его действия.

Совершено в г. Хельсинки 20 января 1992 года в двух экземплярах, каждый на финском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

За Финляндскую Республику

Эско Ахо

За Российскую Федерацию

Геннадий Бурбулис